

ПЛАН ГУМАНІТАРНОГО РЕАГУВАННЯ НА 2020 РІК: ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА ЗАХИСТУ, ЯКІ МАЮТЬ ВРАХОВУВАТИ ВСІ ПАРТНЕРИ

Керівні принципи Міжвідомчого постійного комітету (IASC) визначають, що захист є у центрі гуманітарного реагування, а також, широко визнано, включаючи Гуманітарним Координатором та Гуманітарною Групою Країни, що криза в Україні має надавати захисту центральну роль. З метою забезпечення центральної ролі захисту, концепція «забезпечення захисту» застосовується у Плані Гуманітарного Реагування задля того, щоб захист був інтегрованим у програмування. Ця концепція має доповнити інструмент ґендерного інтегрування Міжвідомчого постійного комітету під назвою «ґендерно-віковий маркер», який обов'язково використовується під час розробки усіх програм та у роботі онлайн системи Проектний Модуль, куди завантажуються проекти.

ПЛАНУВАННЯ: ВРАХОВУВАТИ ҐЕНДЕРНІ АСПЕКТИ ТА АСПЕКТИ ЗАХИСТУ

- **Ґендерні аспекти, питання захисту та вразливості** мають бути складовою вашого планування – вірогідно, ви не можете охопити всіх одночасно. Під час визначення пріоритетів проаналізуйте, хто за критеріями ґендеру, віку та інвалідності є найбільш вразливим та яка допомога є найнеобхіднішою.
- **Підзвітність постраждалому населенню** вимагає від гуманітарних організацій залучення людей, що постраждали від конфлікту, до процесів надання допомоги та прийняття ключових рішень, які на них впливають, а також забезпечення доступних для всіх груп громади ефективних каналів комунікації та зворотного зв'язку. Чи координували ви свою діяльність з місцевою громадою та місцевою владою? Якщо ви надаєте допомогу у співпраці з іншими суб'єктами (наприклад, національними чи місцевими органами влади, членами громади, підприємцями), чи маєте ви механізм моніторингу для підтвердження того, що допомога була надана?
- Визначальними для ефективності заходів реагування є **комунікація з громадою** 1) про потреби та 2) для поширення інформації про наявну допомогу. Важливо консультиватися не лише із представниками влади, а й із громадськими активістами та волонтерами, оскільки вони можуть не бути залученими до процесу прийняття рішень. Це дозволяє мінімізувати ризики неуспішності проекту та забезпечити більшу підзвітність постраждалому населенню.
- **Не заподійте шкоди.** Способи, які ви використовуєте для надання допомоги, не мають наражати людей на ризики. Запобігайте небажаним наслідкам – для цього, наприклад, потрібно сприяти соціальному згуртуванню допомагаючи громадам, в яких перебувають ваші основні отримувачі допомоги (на підконтрольні та непідконтрольній території). У деяких районах, як лінія розмежування, ВПО та місцеве населення можуть мати рівні потреби. У невеликих громадах, де всі жителі вразливі, пріоритизація лише певних категорій населення може призвести до розподілення в громаді та напруги у відносинах, а також створити ризики захисту, порушивши механізми взаємної підтримки. Надання допомоги та послуг виключно поблизу лінії розмежування може змусити людей залишатися або повернутися до небезпечних районів. Запитайте, чи є безпечним місце для надання вашої допомоги або ви можете знайти краще місце для проведення своєї роботи.
- **Недискримінація:** необхідно забезпечити, що всі вразливі категорії жінок та дівчат, чоловіків та хлопців мають доступ до допомоги. Зокрема, переконайтеся, що непродовольчі товари розповсюджуються у місцях, недоступних для людей на інвалідних візках, оскільки на практичному рівні це означає, що такі люди не можуть отримати відповідну допомогу.
- **Визначення пріоритетів:** Чи надаєте ви підтримку тим, хто найбільше її потребує? Чи передбачені у вас заходи щодо забезпечення доступу людей до ваших послуг (наприклад, через службу зв'язку та мобільний зв'язок)? Для детальної інформації дивіться [Інформаційну довідку Кластеру з питань захисту щодо пріоритизації вразливих категорій населення у гуманітарному реагуванні](#).
- **Координація заходів з реагування.** З метою підзвітності до постраждалого населення важливо забезпечити координацію з місцевою громадою та владою. Чи маєте ви механізми для уникнення дублювання з іншими постачальниками послуг / допомоги та організаціями, що працюють у тій же сфері (наприклад, якщо мова йде про реагування на потреби установ, з якими працюють гуманітарні організації з усіх кластерів: вода, санітарія та гігієна, охорона здоров'я, харчування, забезпечення житлом та непродовольчими товарами)?

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ПЛАНУ ГУМАНІТАРНОГО РЕАГУВАННЯ НА 2020р.

Ціль 1- ДОПОМОГА. Надати невідкладну та швидку допомогу людям та забезпечити доступ до найважливіших основних послуг для постраждалого від конфлікту населення та ВПО, що мають гуманітарні потреби.

Ціль 2 - ЗАХИСТ. Реагувати на потреби в сфері захисту та посилити захист постраждалого від конфлікту населення та ВПО, відповідно до міжнародних норм та стандартів.

Ціль 3 - СТІЙКІСТЬ. Підвищити стійкість постраждалого від конфлікту населення та ВПО та посилити національний / місцевий потенціал реагування на потреби в сфері захисту з метою забезпечення доступу до якісних основних послуг у співпраці з суб'єктами розвитку у сферах та у сферах, де це є можливим.

Ціль 4 - ДОСТУП. Розширити та забезпечити гуманітарний доступ до людей, що потребують допомоги, та ВПО, у сферах з обмеженим доступом та гострими потребами.

Географічна зона, в якій надається допомога	Пріоритизація стратегічних цілей, яким партнери мають сприяти при плануванні надання допомоги
0-5 км. підконтрольна територія	Ціль 1 – Допомога / Ціль 2 – Захист
5-20 км. підконтрольна територія	Ціль 1 – Допомога / Ціль 2 – Захист / Ціль 3 – Стійкість
20+ км. підконтрольна територія	Ціль 2 – Допомога / Ціль 3 – Стійкість
0-20 км. непідконтрольна територія	Ціль 1 – Допомога / Ціль 2 – Захист / Ціль 4 – Доступ
20+ км. непідконтрольна територія	Ціль 1 – Допомога / Ціль 2 – Захист / Ціль 4 – Доступ

ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРОЕКТ ДЛЯ ОНЛАЙН ПРОЕКТНОЇ СИСТЕМИ ЗАДАЙТЕ НАСТУПНІ ЗАПИТАННЯ

Питання захисту є ключове для всіх видів гуманітарної діяльності. Аналіз ризиків, потреб та вразливості допоможе переконатись, що ваш проект сприяє втіленню важливих принципів захисту.

Аналіз потреб

- Мета проекту: В якому середовищі потреби є найбільшими? Організації, які подають проекти, що стосуються потреб населення на непідконтрольній Уряду території повинні описати механізм імплементації проектів.
- Аналіз питань захисту має лежати в основі вашого проекту. Це означає, що необхідно з'ясувати потреби вразливих груп, визначити пріоритетність надання допомоги, провести аналіз ризиків та переконатися, що проект не заподіює шкоди. Чи ви визначили та врахували ризики щодо захисту та безпеки жінок та дівчат? Чи врахували ви потреби щодо захисту конкретних груп чоловіків, жінок, дівчат та хлопців?
- Чи є дані з розподілом за віком, статтю та інвалідністю? Якщо так, використовуйте їх під час аналізу. Зверніть увагу на особливі ризики та проблеми щодо захисту, які стоять перед різними групами населення, розподілених за критеріями віку, статі та інвалідності.
- Чи є конкретні групи людей, що мають підвищені ризики з огляду на свою стать, вік, місце проживання, статус інвалідності або час, коли вони були переміщені (ті, хто були переміщені нещодавно, мають інші потреби, ніж ті, хто вже давно є ВПО)?

Заходи

- Ваші заходи мають бути доступними для всіх.
- Під час проведення заходів ви маєте забезпечити всіх рівними можливостями для участі. Необхідно передбачити спеціальні можливості для участі тих, хто не може отримати доступ до вашої допомоги (наприклад, шляхом відвідування їхніх помешкань тощо).
- Чи під час планування заходів ви переконалися, що ці заходи сприяють пом'якшенню усіх визначених ризиків щодо захисту, які стосуються вразливих осіб, особливо тих, які найбільше потребують допомоги? Зокрема, чи врахували ви фактори віку, статі та особливих ризиків, з якими стикаються жінки та дівчата, хлопці та чоловіки? Чи є у вас способи пришвидшити роботу з вразливими особами та сім'ями?
- Чи проаналізували ви, як окремі категорії населення, зокрема люди з інвалідністю, можуть отримати доступ до вашої допомоги, програм та заходів щодо захисту? Чи будуть жінки і чоловіки, дівчата і хлопці мати рівні можливості? Чи впливатиме фактори мобільності та місця проживання на можливість отримання доступу?

Результати

- Чи заплановані заходи сприятимуть захисту дівчат, жінок, чоловіків і хлопців у рівній мірі?
- Чи заплановані результати відповідають потребам найбільш вразливих категорій населення? Чи є у вас механізм, за допомогою якого особи можуть повідомляти про проблеми щодо наданої допомоги?
- Чи можете ви виміряти результати діяльності?
- Обговоріть це із колегами, що працюють у сфері захисту у ваших організаціях.

КОНТРОЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК – ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ, ЩО ВИ МОЖЕТЕ ДАТИ ПОЗИТИВНУ ВІДПОВІДЬ НА ЦІ П'ЯТЬ ЗАПИТАНЬ:

Чи провели ви консультації з громадою щодо пріоритетів та потреб різних груп населення?	☐
1. Чи проводили чи аналіз потреб у сфері захисту, включаючи консультації з громадою щодо потребують/ побажань різних групи?	☐
2. Чи є особливо вразливі групи вашим пріоритетом? (Тобто, якщо ваша діяльність спрямована на певний географічний район – хто має найбільші потреби в цьому районі? Які групи є найбільш пріоритетними для вас?)	☐
3. Чи відповідає запланована вами діяльність проблемам у сфері захисту; гендерним потребам, віковим потребам, потребам осіб з інвалідністю; потребам щодо клімату та побажанням людей?	☐
4. Чи враховуєте ви аспекти захисту, які стосуються вашого кластеру та населення, ураженого конфліктом? (переповнені місця проживання, занепокоєння щодо захисту дітей, гендерне насильство, сексуальна експлуатація, доступ до людей з інвалідністю, відсутність документів)	☐
5. Чи врахували ви аспекти захисту, визначені у керівництвах Кластеру з питань захисту щодо <u>пріоритизації вразливих категорій людей</u>	☐

Гендерно-віковий маркер Міжвідомчого постійного комітету -

це *обов'язковий для використання інструмент*, за допомогою якого гуманітарні організації можуть відстежити, як у проектах враховано гендерно-вікові аспекти. Для цього потрібно: 1) провести гендерний аналіз та визначити особливі потреби жінок і дівчат, хлопців і чоловіків; 2) продемонструвати, що всі заходи враховують гендерні аспекти, є доступними та що жінки і дівчата, хлопці і чоловіки мають можливість брати у них участь, та 3) продемонструвати, що жінки і дівчата, хлопці і чоловіки різного віку та з різними можливостями мають рівний доступ до результатів діяльності.

- Гендерно-віковий маркер IASC містить перелік заходів щодо гендерної рівності (GEM) - заходи які, сприяють гендерній рівності, рівноправному доступу до гуманітарних ресурсів.
- Заходи щодо гендерної рівності повинні бути включені до Гендерного аналізу, Спеціальної діяльності, Впливу на проект та Переваг.
- Новий маркер має спрощену шкалу кодування 0-4. Проекти, які наберуть менше 3-4 балів, будуть відхилені.

Концепція «забезпечення захисту» у всіх проектах гуманітарного реагування

- Застосування цієї концепції на практичному рівні в Україні означає, що всі проекти, які будуть включені в План гуманітарного реагування на 2019-2020 рр., мають містити аналіз аспектів захисту, і їхні результати мають забезпечувати захист. Всі комітети з відбору зобов'язані оцінювати проекти за цим критерієм.
- Організації у сфері захисту можуть мати більші обмеження щодо роботи на непідконтрольній Уряду території. Відтак важливо аналізувати ризики та забезпечувати, щоб питання захисту були складовою проектів та результатів цих проектів.
- Дуже важливо, щоб усі гуманітарні організації повідомляли організаціям у сфері захисту про всі проблеми щодо дотримання прав людини та захисту, з якими вони стикаються у своїй роботі. Ви можете мати доступ до тих територій, які є недоступними для організацій у сфері захисту.

